

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/138/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414216479
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1414216479.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Patrície Železníkovej, v právnej veci manželky: I. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, XXX XX V., zastúpená JUDr. Renátou Barbušovou, AK so sídlom Štúrova 13, 811 02 Bratislava, P.O.BOX 154 a manžela: O. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, XXX XX O., zastúpený AK Mančíkova s.r.o. so sídlom Pečnianska 3, 851 01 Bratislava, JUDr. Eliškou Mančíkovou, o návrhu na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletému dieťaťu: K. Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, na odvolanie manžela proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 10.09.2018 č.k. 13P/293/2014-549, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výroku o styku otca s maloletou K. Q., nar. XX.XX.XXXX mení tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou K. Q., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny víkend v mesiaci od piatku od 13.00 hod. do nedele do 19.00 hod. s tým, že miestom odovzdania a preberania dieťaťa bude bydlisko matky a počas školských letných prázdnin každý rok od 01.07. od 13.00 hod. do 16.07 do 13.00 hod. a od 01.08. od 13.00 hod. do 16.08 do 13.00 hod., každý nepárny rok počas jesenných prázdnin vyhlásených MŠ SR od prvého dňa jesenných prázdnin od 13.00 hod. do posledného dňa jesenných prázdnin do 13.00 hod., počas jarných prázdnin každý párný rok od soboty nasledujúcej po poslednom vyučovacom dni pred jarnými prázdninami od 10.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 13.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od Veľkonočného štvrtka od 13.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 13.00 hod., počas Vianočných sviatkov a zimných prázdnin každý párný rok od prvého dňa školských prázdnin vyhlásených MŠ SR od 13.00 hod. do 29.12. do 13.00 hod. a každý nepárny rok od 29.12. od 13.00 hod. do posledného dňa školských prázdnin do 13.00 hod. s tým, že počas školských prázdnin a sviatkov si otec maloletú prevezme v čase určenom v mieste bydliska matky a po ukončení styku odovzdá maloletú matke v čase určenom v mieste bydliska otca.

Vo zvyšku v napadnutej časti vo výroku o zverení a výživnom sa rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku, ktorým súd zaviazal otca k náhrade trov znaleckého dokazovania v sume 398,40 eur zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 10.09.2018 č.k. 13P/293/2014-549 rozviedol manželstvo I. Q., rodenej V., narodenej XX.XX.XXXX v V. - W. W. a O. Q., narodeného XX.XX.XXXX v V., uzavreté dňa 20.09.1997 na Okresnom úrade v Poprade, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Poprad, vo zväzku 19, ročník 1997, strana 199, por. č. XXX. Maloletú K. Q., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, oboch rodičov oprávnil maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej K. sumou 250 eur mesačne, počínajúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Otca oprávnil stretávať sa s maloletou K. každý nepárny víkend v mesiaci od 16.00 hod. v piatok do 17.00 hod. v nedeľu, počas letných prázdnin každý rok od 16.00 hod. 01.07 do 17.00 hod. 15.07 a od 16.00 hod. 01.08 do 17.00 hod. 15.08, každý nepárny rok počas jesenných prázdnin vyhlásených MŠ SR od 10.00 hod. v prvý deň jesenných prázdnin do 17.00 hod. v posledný deň jesenných prázdnin, počas jarných prázdnin každý párný rok od 10.00 hod. v sobotu nasledujúcu po poslednom vyučovacom dni pred jarnými prázdninami do 17.00 hod. nasledujúcej soboty po poslednom dni jarných prázdnin, počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od 10.00 hod. vo štvrtok do 17.00 hod. nasledujúceho pondelka, počas zimných a vianočných prázdnin každý párný rok od 10.00 hod. prvého dňa školských prázdnin vyhlásených MŠ SR do 17.00 hod. 28.12 a každý nepárny rok od 10.00 hod. 28.12 do 17.00 hod. posledného dňa školských prázdnin tak, že si v uvedený deň a hodinu otec maloletú prevezme od matky pred jej bytom a v uvedený deň a hodinu otec maloletú matke vráti na tom istom mieste. Rozhodol, že trovy znaleckého dokazovania v sume 389,88 eur je povinný každý z manželov zvlášť zaplatiť na účet tamojšieho súdu do 30. dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a trovy znaleckého dokazovania v sume 398,40 eur je povinný druhý manžel zaplatiť na účet tamojšieho súdu do 30. dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 23 ods. 1, 2 veta prvá, § 24 ods. 1, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru o dôvodnosti návrhu na rozvod manželstva, ktoré neplní účel, ani funkciu v zmysle ust. Zákona o rodine. V konaní mal preukázané, že manželia nie sú schopní spolu žiť, ich manželstvo nemalo pevný základ, na ktorom by bolo možné budovať ich vzájomný vzťah. Príčinu rozvodu manželstva ustálil v nezosúladení názorov manželov a ich predstáv o spoločnom živote. Nevyhoveli návrhu na výsluch svedkov z dôvodu, že z konania mal preukázané, že manželia spolu usporiadaným manželským ani rodinným životom nevedeli a nevedia žiť. Konštatoval, že nadviazanie vzťahu manželky s milencom bolo pravdepodobne len dôsledkom dlhodobých nezhôd medzi manželmi a v súčasnosti nemožno na tomto postaviť príčinu rozvodu manželstva. Pri rozhodovaní o zverení K. do starostlivosti matky prihliadol na odporúčenie dvoch znalcov a záujem maloletej na zabezpečení jej ďalšieho zdravého vývoja. Dospel k záveru, že v konaní nebola preukázaná potreba maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá je aj na základe právoplatného uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia tamojšieho súdu č.k. 13P/79/2015-29 zverená do starostlivosti matky. Neprihliadol na otcom prezentované želanie zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti z dôvodu neosvedčenia potreby dieťaťa a snahy otca o takúto úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Obom rodičom ponechal právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Výživné na maloletú K. určil sumou 250 eur mesačne prihliadajúc na možnosti otca takúto sumu hradiť a maloletej poskytnúť štandardné výdavky. Mal preukázaný príjem otca vo výške 1.000 eur mesačne netto, možnosť jeho zárobku u posledného zamestnávateľa vo výške 2.500 eur mesačne a skutočnosť, že nezabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa. Poukázal na charakter výživného ako prednostnej pohľadávky, ktorej rodičia musia svoje osobné mesačné výdavky prispôbiť. Dospel k záveru, že nie je v možnostiach otca platiť výživné v sume 300 eur mesačne a úspory v sume 25 eur mesačne s prihliadnutím na jeho tvrdenia, že maloletej tvorí úspory. Vyslovil úvahu, že výdavky maloletej sa budú zvyšovať, rodičia by mali podľa svojich možností a schopností na týchto výdavkoch participovať a komunikovať o nich. Zohľadnil výdavky maloletej spojené s bývaním a školskými povinnosťami, s rozvojom osobnosti, účasťou na krúžkoch a rôznych kultúrnych aktivitách. Za zarážajúce považoval, že otec v tomto smere nekomunikuje s matkou, a riadne a v dostatočnej výške neprispieva na výdavky dieťaťa, keď od apríla 2018 platí výživné podľa nariadeného neodkladného opatrenia vo výške 50 eur mesačne, napriek vedomosti o nástupe maloletej do školy a výške príjmu matky cca 500 eur až 600 eur mesačne. Pri úprave styku otca s maloletou prihliadal na ich vzájomné právo na stretnutia, na ich vzťah a túžbu maloletej stretávať sa s otcom. Zdôraznil, že rodičia by mali rešpektovať výsledky obidvoch znaleckých dokazovaní tak, aby stretávanie otca s maloletou bolo jednoznačne v záujme ich dieťaťa. Apeloval na matku, aby maloletú na kontakt s otcom riadne a včas pripravila a otca usmernil, aby maloletej v čase stretnutia pripravil zaujímavý a inšpiratívny program, ktorý by sa maloletej páčil a na základe ktorého by sa na ďalšie stretnutie s otcom tešila. Rodičov poučil,

aby sa v záujme maloletej naučili komunikovať a svojim správaním neočierňovali a nedehtonostovali postavenie druhého rodiča pred dieťaťom. Každému z rodičov uložil povinnosť doplatiť trovy znaleckého dokazovania v sumách po 389,88 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Prihliadol na rodičmi zaplatený preddavok na znalecké dokazovanie, každým po 350 eur, pričom zostáva doplatiť každému suma po 389,88 eur, keďže znalkyni bola zo štátnych finančných prostriedkov vyplatená suma 779,76 eur (568,32 eur + 26,56 eur + 66,40 eur + 118,48 eur = 779,76 eur). Zároveň určil otcovi povinnosť doplatiť trovy znaleckého dokazovania v sume 398,40 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, keďže za kontrolný znalecký posudok zaplatil preddavok 1.000 eur. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu voči výrokom o zverení maloletej K. do starostlivosti matky, o určení výživného, úprave styku otca s maloletou a trovám znaleckého dokazovania určeným druhému z manželov podal odvolanie otec. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Alternatívne žiadal v napadnutých výrokoch rozsudok zmeniť tak, že súd zverí maloletú K. Q. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s intervalmi podľa uváženia súdu, výživné neurčí alebo ho určí pomerne. Alternatívne, v prípade, ak odvolací súd by sa stotožnil so zverením maloletej do starostlivosti matky, navrhol v napadnutom výroku zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie v časti úpravy styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny víkend v mesiaci kalendárneho roku od piatku od 13.00 hod. do nedele do 19.00 hod., s určením miesta preberania a odovzdania dieťaťa v Poprade, každý kalendárny rok v čase letných prázdnin od 01.07. od 14.00 hod. do 16.07. do 13.30 hod. a od 01.08. od 14.00 hod. do 16.08. do 13.30 hod. s tým, že preberanie a odovzdanie dieťaťa bude v Bratislave, každý páry kalendárny rok v čase jesenných školských prázdnin určených vyhláškou Ministerstva školstva SR od prvého dňa prázdnin od 14.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 13.30 hod. s určením miesta a odovzdania a prevzatia dieťaťa v Bratislave, každý nepárny kalendárny rok v čase vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin od 22.12. od 13.00 hod. do 30.12. do 19.00 hod. a každý páry kalendárny rok od 29.12. od 13.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 19.00 hod. s určením miesta preberania a odovzdania dieťaťa v Poprade, každý páry kalendárny rok v čase jarných školských prázdnin určených vyhláškou Ministerstva školstva SR od piatku od 18.00 hod. pred začiatkom jarných prázdnin, do posledného dňa prázdnin do 13.30 hod. s určením miesta preberania a odovzdania dieťaťa v Bratislave, každý páry kalendárny rok od Veľkonočného štvrtka od 13.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod. s preberaním dieťaťa v Poprade s tým, že matka maloletú v určenom čase odovzdá a prevezme v mieste určenom vyššie a je povinná maloletú na styk riadne pripraviť. Výživné na maloletú navrhol určiť vo výške 150 eur mesačne. Namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne právne rozhodnutie vo veci, súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Súdu prvej inštancie vytýkal, že nepostupoval v súlade s ust. § 36 a § 37 CMP, čím naplnil jeho odvolacie dôvody. Poukázal na povinnosť súdu zisťovať príčiny rozvratu manželstva a pri rozhodovaní na ne prihliadať, pričom súd sa pri ustálení príčin rozvratu manželstva zameril len na pravdepodobnú domnienku, ktorej dôsledkom boli nezhody medzi manželmi a skutočnosť, že manželka spôsobila rozpad manželstva neverou, bez akéhokoľvek overenia bagatelizoval. Namietal, že rozhodnutie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a chýba v ňom riadne odôvodnenie, ktoré je založené len na neudržateľnom argumente o neplnení účelu manželstva. Poukázal na rozhodnutie č. 294/2004 sp.zn. III. ÚS 209/04 a povinnosť súdu postupovať v znení ust. § 220 CSP, na nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 119/03-30 a rozhodnutie sp.zn. IV. ÚS 115/03, ktorého dôvody definujú realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces. Za závažný nedostatok v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie považoval použitie neprípustného dôkazu, t.j. neaktuálneho znaleckého posudku znalkyne PhDr. Mgr. A. E., vyhotoveného v roku 2016. Vo vzťahu k napadnutým výrokom o úprave manželov k maloletemu dieťaťu poukázal na ust. § 28, § 24, § 62, § 65 a § 75 Zákona o rodine, na čl. 41 Ústavy SR, na práva rodičov, ich rovnaký výkon práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom a ochranu záujmov maloletého dieťaťa. Nesúhlasil s rozhodnutím súdu, ktorý mu radikálne zvýšil výživné na maloletú a zároveň znížil čas styku s ňou, neberúc do úvahy fakt, že maloletú si preberá o 16.00 hod. a do Bratislavy prídu až po 20.00 hod., v prípade cesty vlakom až o 21.47 hod. Rovnako čas odovzdania v nedeľu je v Poprade o 17.00 hod. a na stanicu sa musí dostať najneskôr o 12.00 hod., vzhľadom na odchody vlakov. Poukázal na to, že doposiaľ si maloletú K. vyzdvihuje v piatok v škole o 13.20 až 13.30 hod. a matke ju odovzdáva v

nedefu o 18.00 až 18.30 hod. v závislosti na dopravnej situácii počas cesty. Mal za to, že podmienky styku nereflektujú potreby maloletej a jeho možností a nie sú nastavené spravodlivo. Poukázal na povinnosť súdu poskytnúť dieťaťu ochranu a konať a rozhodnúť v záujme maloletého dieťaťa so zavedením všetkých nástrojov schopných umožniť udržiavanie rodinných vzťahov (rozsudok ESLP zo dňa 27.10.2011 vo veci Berkamnn vs. ČR, spis No 8857/08). Považoval za rozporné so záujmom dieťaťa zníženie času styku s maloletou v porovnaní s jeho súčasnou realizáciou na základe nariadeného neodkladného opatrenia a to bez odôvodnenia. Poukázal na závery znalca, že styk sa v súčasnosti realizuje bez ťažkostí a konštatovanie oboch rodičov na pojednávaní konanom dňa 10.09.2018, že styk prebieha v poriadku, každý druhý piatok od 13.00 hod. do nedele do 19.00 hod. Namietal úpravu styku v priebehu letných prázdnin a vzhľadom na počet dní v mesiaci považoval za spravodlivé určenie styku od prvého dňa v mesiaci do 16. dňa v mesiaci. Súdu prvej inštancie vytkol, že za účelom budovania a podporovania rodinných zväzkov medzi K. a ním, nevykonal dostatočné opatrenia. Namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa určenia výživného na maloletú, z ktorého nevyplýva, akými dôkazmi sa súd zaoberal, keď nemal preukázané náklady na maloletú a bez uvedenia skutočnosti určujúcej výšku výživného pre rodiča, ktorý dieťa nemá zverené do osobnej starostlivosti. Nesúhlasil s postupom súdu, ktorý nevezal do úvahy jeho skutočný príjem za roky 2013 až 2017 a argumentuje len jednorázovým príjmom dosiahnutým v roku 2011. Poukázal na možnosti matky, ktorá bez jeho súhlasu zmenila maloletej miesto pobytu, získať lepšie platené miesto a zvýšiť si príjem. Namietal, že súd pri určení výživného nevezal do úvahy jeho výdavky, splátky hypotéky, poistky, domovej dane a úhradu nájomného za manželku. Rozsudok považoval za nepreskúmateľný z dôvodu, že v prípade zmeny pomerov v budúcnosti, nebude možné spravodlivo a kvalifikovane posúdiť zmenu pomerov. Nesúhlasil s názorom, že s matkou odmieta komunikovať, s poukazom na priložené množstvom SMS správ svedčiacich o jeho snahe a záujme s matkou sa dohodnúť. Namietal, že rodičia nemali možnosť využiť mediátora, napriek tomu, že sa toho dožadoval. Zdôraznil, že maloletej prispieval i naviac, kúpil jej gitaru v hodnote 140 eur, korčule v hodnote 90 eur a 130 eur, kolobežku, pomôcky do školy, prispel na poplatok ZRPŠ a tábor. Výrok rozsudku o styku s určením miesta odovzdania dieťaťa pred bytom matky, považoval za nesprávny, nevykonateľný a zmätočný, keďže matka nevlastní žiaden byt a nejednoznačnosť tohto výroku rozsudku bude príčinou zbytočných sporov medzi manželmi. Zdôraznil, že presťahovanie maloletej s matkou do Popradu bez jeho súhlasu a zvýšené cestovné náklady nemôžu byť na jeho ťarchu. Tento záver podporuje aj konštantná judikatúra súdov SR, napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/33/2014-462 zo dňa 20.05.2014. Poukázal na dĺžku trvania konania na súde prvej inštancie, ktorý sa dopustil množstva procesných pochybení, keď napr. na jeho návrh nepostupoval v zmysle § 97 ods. 1 CMP a konanie nezastavil, hoci sa na pojednávanie manželka, ani jej právna zástupkyňa bez ospravedlnenia nedostavili. Namietal, že súd v odôvodnení rozsudku cituje dôkazy, ktoré nie sú prípustné, naopak jeho návrhom na vykonanie výsluchov svedkov nevyhovel. Za nesprávny považoval postup súdu prvej inštancie, ktorý mu rozhodnutie doručil v písomnej podobe takmer po 3 mesiacoch od jeho vyhlásenia. Namietal, že vo výroku rozsudku sa nachádza výrok, ktorý je v rozpore so zákonom, keď ho súd zaviazal platiť výživné na maloletú dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Nesúhlasil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom sa nachádza pokyn pre neho vo vzťahu k maloletej, ale absentuje odporúčanie smerujúce k obidvom rodičom, pričom aj bez rozsudku počas každého stretnutia si s maloletou organizuje výlety, turistiku, návštevu jaskýň, hradov, ZOO, kina, absolvovanie koncertov, návštevy rodiny. Namietal porušenie čl. 5 ods. 2 CMP, keď súd nepostupoval v zmysle zákona rýchlo a účinne, vzhľadom na dĺžku konania v trvaní 4 rokov. Poukázal na to, že medzi vypracovaním znaleckého posudku znalca PhDr. Q. O., jeho predvolaním na výsluch uplynul viac ako rok bez vytyčenia pojednávania, ktorá situácia sa opakovala aj v prípade znalkyne PhDr. Mgr. A. E.. Namietal, že konajúci súd mu neumožnil poskytnúť vyjadrenie zo strany znalkyne na jeho otázky. Mal za to, že v rozsudku sa uvádzajú nepravdivé tvrdenia, napr. o nepreukázaní jeho snahy o zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, ktorej sa domáhal už v roku 2015. Nesúhlasil s vyhlásením sudkyne na pojednávaní dňa 16.06.2015 o zamietnutí jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku v prípade jeho podania. Nesúhlasil s uložením mu povinnosti zaplatiť náhradu trov konania vzniknutých v súvislosti s vykonaným znaleckým posudkom a jeho neaktuálnosťou s poukazom na to, že znalkyňa neodpovedala ani na jednu otázku, ktorú jej on uložil. Mal za to, že uvedené trovy majú znášať obaja účastníci konania, ktorí majú na výsledku konania záujem.

4. Manželka vo vyjadrení k odvolaniu manžela prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť. Poukázala na to, že odvolanie manžela nesmeruje voči výroku o rozvoze manželstva. Záver súdu o skutočnosti, čo bolo pravou príčinou rozvodu

manželstva považovala za správny a vychádzajúci z vykonaného dokazovania. Uviedla, že dôvodom rozporu manželstva sú predovšetkým nezhody, šikanovanie zo strany manžela, neustále ponížovanie a dokazovanie, že iba on má pravdu, pričom celý chod domácnosti určoval iba manžel. Po istých rokoch manželstva, a hlavne po narodení maloletej, nebola schopná takéto jeho chovanie viac tolerovať. Ohradila sa voči klamstvám a zavádzaniu zo strany otca, že ako matka nemala o maloletú záujem. Poukázala na znalecké posudky vyhotovené v konaní PhDr. Mgr. A. E. a PhDr. Q. O.. Uviedla, že od júla 2008 doposiaľ, odkedy maloletá trávi s otcom viac času, pozoruje, že maloletá prichádza po styku s otcom drzá, arogantná, kritická a začína používať jeho slovník. Uvedené potvrdzujú už aj závery znalcov, že otec ako rodič neustále sponchybňuje jej rolu matky a dehonestuje ju pred maloletou. Doposiaľ s maloletou nemala problémy, mala dobrý prospech v škole a v kolektíve bola obľúbená. Vo vzťahu k zverení maloletej do starostlivosti matky poukázala na otcom opakovane menené názory v tejto otázke. Nesúhlasila s tvrdením otca, že striedavá starostlivosť je v záujme maloletej K. vzhľadom na konštatovanie a odporúčanie znalca zveriť dieťa do jej starostlivosti z dôvodu, že má lepšie osobnostné predpoklady na výchovu dieťaťa a po zohľadnení aj prejavenej vôle maloletej. Dala do pozornosti hodnotenie znalca, z ktorého jednoznačne vyplýva preferencia zverenia maloletej do jej starostlivosti, pričom znalec hodnotí vzťah otca a jeho pozitívne citové väzby k maloletej a jednoznačne konštatuje, že snaha otca o zverenie dieťaťa do jeho starostlivosti nie je v najlepšom záujme dieťaťa aj vzhľadom na jeho akcentované osobnostné charakteristiky pri komplikovanom zvládaní konfliktogénnej matrimoniálnej komunikácie, ako aj rodičovskej kooperácie. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou, rešpektuje súdom upravený rozsah styku, ktorý v zásade vychádza zo záverov znaleckého posudku znalca Mgr. Q. O. a na základe vykonaného dokazovania. Za nepravdivé považovala tvrdenie otca o znížení jeho rozsahu styku s maloletou K. oproti nariadenému neodkladnému opatreniu, v rámci ktorého má otec právo stretávať sa s maloletou len v jeden deň a to v sobotu. Pokiaľ ide o odvolanie otca voči výroku o úprave styku, ktorým napáda skrátenie času odovzdania dieťaťa v piatok od 16.00 hod. namiesto o 13.00 hod. a v nedeľu do 17.00 hod. namiesto do 19.00 hod., poukázala na to, že rozhodnutie Okresného súdu Poprad, nariadené neodkladné opatrenie o úprave styku otca s maloletou, bolo zrušené. V danom konaní ide o prvú úpravu styku otca s maloletou v dňoch piatok a nedeľa. S určením času odovzdania dieťaťa v piatok o 16.00 hod. súhlasila z dôvodu, že K. je školáčka a jej vyučovanie v popoludňajších hodinách sa vzhľadom na jej nástup do vyššieho ročníku bude končiť v inom čase. Úpravu styku so začiatkom o 13.00 hod. považovala za nefunkčnú, kolidujúcu s vyučovacím procesom maloletej. Mala za to, že ukončenie styku otca s maloletou v nedeľu o 17.00 hod. je súladné so záujmom maloletej a jej prípravou na vyučovanie. Na upresnenie uviedla, že otec trávi s maloletou čas u jeho rodičov v Dolnom Lopašove a ani raz necestovali vlakom. Súhlasila s námietkou otca o nesprávnom výroku napadnutého rozsudku týkajúceho sa odovzdania dieťaťa pred bytom matky z dôvodu potreby rozlišovať medzi pojmom byt a pojmom bydlisko. Navrhla zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti určením miesta odovzdania a preberania dieťaťa v mieste bydliska matky. Nesúhlasila s odvolacím návrhom otca na odovzdanie a preberanie dieťaťa v meste Poprad alebo Bratislava, vzhľadom na nevykonateľnosť rozsudku. S odvolacím návrhom otca o úprave styku v súvislosti so zmenami časov a určenia párneho alebo nepárneho roku, bez uvedenia dôvodov, nesúhlasila. Požiadavku otca, aby v určitých prípadoch odovzdávala dieťa na styk v Bratislave považovala za nerealizovateľnú, keďže pracuje v trvalom pracovnom pomere ako zdravotná sestra a musela by pravidelne čerpať dovolenky v piatok, pričom otec je živnostník, nie je nikým obmedzovaný a viazaný. Tvrdenia otca o tom, že s ním nekomunikuje v záležitostiach ohľadne maloletej, považovala za nepravdivé s poukazom na znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že otec žiadne jej názory neakceptuje a sťažuje predmetnú komunikáciu a správa sa k nej urážlivo. Zdôraznila, že nebráni v styku otca s maloletou. Nesúhlasila s námietkami vo vzťahu k výživnému, nakoľko, ak otec poukazuje na neodkladné opatrenie a ním určené výživné v sume 50 eur mesačne na maloletú, o tomto bolo rozhodnuté bez vykonaného dokazovania a v období, kedy maloletá nenavštevovala ani školu. Nesúhlasila s tvrdením, že súd sa nezaoberal nákladmi na maloletú s poukazom na predložený rozpis nákladov, ktoré tvoria obsah spisu a boli predmetom dokazovania na súde. Zdôraznila, že súd bral do úvahy príjmy oboch rodičov, pričom otec je živnostníkom a vychádzajúci z jeho daňového priznania, jeho mesačný príjem činí 3.125 eur, pri uvedenom hrubom príjme v sume 37.500 eur za rok. Poukázala na to, že otec odmietol predložiť akýkoľvek peňažný denník, z ktorého by vyplývala skladba výdavkov a nákladov na živnosť s odôvodnením, že tento denník nie je povinný viesť. Uviedla, že v konaní bolo preukázané, že všetky spoločné úspory pochádzajúce z manželstva rodičov sú sústredené na účtoch otca. Nesúhlasila s argumentom otca vo vzťahu k jeho výdavkom (hypotéka, poisťky, domová daň, nájomné) s poukazom na prednostnú platbu výživného na maloleté dieťa a skutočnosť, že splácanie hypotéky bude vecou vypořádania spoločného majetku manželov. Uviedla, že otec si neplatí žiadne nájomné, sám pritom

užíva spoločný byt v Bratislave a jej náklady na bývanie predstavujú príspevky sestre za podnájom v byte v Poprade. Považovala za nevhodné, dehonestujúce, urážajúce, aby jej otec určoval, v akom odbore má pracovať a predkladal jej možnosti v obchodných reťazcoch, keďže vyštudovala zdravotnú školu a celý život pracuje v odbore zdravotníctva, v ktorom má dosiahnuté aj vzdelanie. Práve naopak, otec sa dobrovoľne vzdal platenej práce v ČSOB, kde pracoval a pracovný pomer rozviazal dohodou. Je pritom profesiou IT-čkář. Nesúhlasila s tvrdením, že otec mal snahu na začiatku školského roka prispieť maloletej na jej potreby.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu poukázal na to, že príčiny rozvratu manželstva úzko súvisia s úpravou pomerov manželov k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode. Zotrvával na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Zdôraznil, že matka mu od decembra 2018 súčasne marí realizáciu styku s maloletou v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia Okresným súdom v Poprade. Uviedol, že od 05.01.2019 do 15.02.2019 nemal možnosť byť s dcérou, pričom 09.12.2018 mu matka oznámila, že styk bude prebiehať podľa neodkladného opatrenia nariadeného Krajským súdom v Bratislave v lete 2015, t.j. každú druhú sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. Od toho času s K. strávil jedno stretnutie cez zimné prázdniny a až v piatok 15.02.2019 dcéru po 6 týždňoch konečne videl. Zdôraznil, že rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, na ktoré sa matka odvoláva o úprave styku s maloletou mu nikdy nebolo doručené. Za absurdné považoval hypotetické dôvody matky, ktoré nastanú o dva roky v súvislosti s preberaním maloletej. Poukázal na ust. § 217 CSP a skutočnosť, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Matka ho vylučuje z prípravy maloletej na vyučovanie, pričom v jeho záujme a možnostiach je podieľať sa aj na zabezpečení starostlivosti touto formou. S dcérou majú výborný vzťah a nie je zrejme, na základe čoho jej matka uvádza nepodložené tvrdenia, že dcéra je arogantná, drzá, čo zjavne pripisuje za vinu jemu. Vyslovil domnienku, že matka sa nevie vypořiadat s rozvodom manželstva a odmieta prijať rovnaké práva oboch rodičov vo vzťahu k maloletej. Za nepravdivé považoval aj tvrdenia matky, že ide o prvé určenie vyživovacej povinnosti s poukazom na rozsudok Okresného súdu v Poprade č.k. 14P/23/2016-289, ktorým mu bolo určené výživné vo výške 150 eur mesačne. Zdôraznil, že Okresný súd Bratislava IV na rozdiel od Okresného súdu Poprad nevzal do úvahy jeho skutočný príjem predstavujúci sumu 800 eur mesačne, pričom povinnosťou súdu je prihliadať aj na jeho výdavky. Nesúhlasil s tvrdeniami matky vo vzťahu k nekomunikácii rodičov, jeho nezaujme prispieť maloletej na viac, disponovaní so spoločnými úsporami. Vo vzťahu k odovzdávaniu a preberaniu dieťaťa nesúhlasil s tvrdeniami matky, že on je živnostník a ona pracovne vyťažená a preto nemôže dieťa odovzdávať otcovi v Bratislave. Poukázal na svojvoľné konanie matky, kedy dieťa bez jeho súhlasu presťahovala do Popradu a zdôraznil, že v nedeľu si matka dovolenku za účelom vyzdvihnutia dieťaťa brať nemusí.

6. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca zotrvala na svojich tvrdeniach v plnom rozsahu.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

8. Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletej v napadnutej časti vo výroku o úprave styku je čiastočne dôvodné a rozhodnutie o výroku o trovách znaleckého dokazovania je potrebné zrušiť.

9. Odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 10.09.2018, č.k. 13P/293/2014-549 rozviedol manželstvo rodičov maloleteho dieťaťa, maloletú K. zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, s právom zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok určeným obom rodičom, určil výživné na maloletú sumou 250 eur mesačne a styk otca s maloletou a zároveň rozhodol o trovách konania a náhrade trov znaleckého dokazovania.

10. Predmetom odvolacieho konania je odvolanie voči výroku napadnutého rozsudku v časti o zverení, výživnom, styku a trovách znaleckého dokazovania. Keďže v odvolacom konaní ide o úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletej K., nar. XX.XX.XXXX, účastníci budú označovaní ako otec a matka.

11. Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal námietkou otca o porušení jeho práva účastníka konania na spravodlivý proces z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonal vo veci dostatočné dokazovanie, rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu zastáva názor, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil správne závery vo vzťahu k výroku rozsudku o zverení maloletej, a časti výroku rozsudku o úprave styku otca s maloletou (s výnimkou zmien vykonaných odvolacím súdom), rovnako správne postupoval aj pri rozhodovaní o výživnom na maloletú a na základe vykonaného dokazovania rozhodol, pričom svoje rozhodnutie v súlade s ust. § 220 CSP odôvodnil jasne a zrozumiteľne, keď argumentoval podstatnými dôkazmi v konaní vykonanými a úvahy, na základe ktorých rozhodol, riadne vysvetlil. Na námietky otca o nevyhovení jeho návrhu na výsluch svedkov, odvolací súd neprihliadal vyhodnociac ich ako nedôvodné. Tu je potrebné poukázať na ust. § 196 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd môže na návrh nariadiť výsluch svedka. Z daného ustanovenia teda nevyplýva povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka konania na výsluch svedka, je preto vecou súdu aký procesný postup v rámci vykonávania dokazovania vo veci zachová s prihliadnutím na predmet a hospodárnosť konania, účelnosť výsluchu svedkov a dôkazy vykonané v konaní. Námietku otca vo vzťahu k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces spočívajúceho v nesprávnosti výroku napadnutého rozsudku súvisiaceho s určením miesta preberania a odovzdania dieťaťa pred bytom matky vo výroku o styku a znížení rozsahu jeho styku s nepomerom výšky výživného, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces, avšak s danou námietkou sa zaoberal v súvislosti s posúdením správnosti výroku rozsudku a správnosti rozhodnutia o určení miesta preberania a odovzdania dieťaťa pri styku otca s maloletou a určení výšky výživného na maloletú. Odvolací súd poukazuje na nižšie uvedené odôvodnenie predmetného rozsudku. Rovnako odvolací súd neprihliadal na námietky týkajúce sa procesných pochybení súdu prvej inštancie v súvislosti s neúčastou matky a jej právnej zástupkyne na pojednávaní a ním podanom návrhu na postup podľa ust. § 97 ods. 1 CMP z dôvodu, že z obsahu spisu vyplýva, že na pojednávaní konanom dňa 25.08.2016 otec vzniesol danú námietku, pričom tomuto pojednávaniu predchádzali pojednávania konané dňa 02.04.2015, 16.06.2015, 21.01.2016, za účasti matky a jej právnej zástupkyne, účastníci boli vypočutí, pričom otec v rámci výpovedi vyjadril svoj súhlas s rozvodom manželstva. Za daných okolností preto nie je možné zastaviť konanie, naviac, je potrebné prihliadať aj na skutočnosť, že otec voči výroku rozsudku o rozvode manželstva odvolanie nepodal a daný výrok nadobudol právoplatnosť dňa 13.12.2018. Uvedenú námietku otca preto vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnenú. K ďalším výhradám otca týkajúcim sa dĺžky súdneho konania, neskoro vypracovaného rozsudku súdom prvej inštancie, predčasne vyslovenému názoru sudkyne na návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, neúčasti matky a jej právnej zástupkyne na viacerých pojednávaniach, odvolací súd vyslovuje názor, že uvedené námietky nezakladajú dôvod pre zrušenie napadnutých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd nespochybňuje názor otca o potrebe vo veciach osobného stavu a starostlivosti o maloleté deti konať plynulo tak, aby súd rozhodol v krátkom čase. V danom prípade je však potrebné prihliadať na priebeh konania, vykonanie dokazovania, vrátane nariadenia dvoch znaleckých posudkov, ktorými sa konanie nesporne predĺžilo. Rozhodovanie súdu prvej inštancie o akceptovaní, či neakceptovaní prítomnosti účastníkov na tom ktorom pojednávaní a ospravedlnenie ich neprítomnosti na pojednávaní, je vecou súdu prvej inštancie, ktorý sa riadi príslušnými procesnými ustanoveniami Civilného sporového a Civilného mimosporového poriadku. K výhradám otca o vyslovení názoru zákonnej sudkyne o budúcom podávaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a výsledku rozhodnutia o ňom, odvolací súd poznamenáva, že nemožno hovoriť o nesprávnom postupe súdu, keďže právo otca na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zostalo zachované, napriek sudkyňou prezentovanému stanovisku. Odvolací súd rovnako neprihliadal na námietku otca o nesprávnom postupe súdu prvej inštancie, ktorý vyhotovil napadnutý rozsudok oneskorene s poukazom na uznesenia predsedníčky Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09.10.2018, č.k. 1SpsR/62/2018-435 a zo 25.10.2018 č.k. 1sprR/62/2018-547, z ktorých vyplýva vyhovieť žiadosti zákonnej sudkyne na predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku do 25.10.2018 a následne do dňa 12.11.2018, kedy bol napadnutý rozsudok predložený spisovej kancelárii na expedovanie a úprava sudcu bola v daný deň aj zrealizovaná (úprava na č.l. 554). Ďalšími námietkami otca súvisiacimi so znaleckým dokazovaním, nevykonateľnosťou výroku rozsudku o styku a apelovaním na otca v odôvodnení rozsudku, sa odvolací súd zaoberal nižšie. Odvolací súd konštatuje, že námietky otca o porušení jeho procesných práv sú nedôvodné.

12. Vzhľadom na výhrady otca voči odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie k časti rozhodnutia vo výroku o rozvode manželstva odvolací súd konštatuje, že z obsahu odvolania manžela/otca vyplýva aj s prihliadnutím na odvolací návrh, že odvolanie smeruje len voči výrokom rozsudku súdu o úprave

pomerov manželov k maloletému dieťaťu. K uvádzaným námietkam v odvolaní vzťahujúcim sa k nesprávnemu odôvodneniu rozsudku k časti rozvodu manželstva, odvolací súd udáva, že tieto vyhodnotil ako nedôvodné, keďže odvolanie voči výroku rozsudku o rozvode nebolo podané a zároveň poukazuje na ust. § 358 CSP, podľa ktorého odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

13. Pokiaľ ide o výrok rozsudku o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci vykonal riadne dokazovanie, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie aj riadne zdôvodnil. V konaniach starostlivosti o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa a nie predstavy a pocity rodičov. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie má za to, že zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matke bude zabezpečená stabilita prostredia maloletej, o ktorú sa stará a vychováva ju matka nepretržite. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď prihliadal na odporúčania psychológov a závery znaleckých posudkov vypracovaných PhDr. Mgr. A. E. a PhDr. Q. O.. Z oboch posudkov jednoznačne vyplýva pozitívny a preferujúci vzťah maloletej k matke a vybudovaný vzťah aj k otcovi, avšak s ambivalentným postojom k nemu. Na námietky otca k nemožnosti použitia posudku vypracovaného PhDr. Mgr. A. E. vzhľadom na dátum jeho vypracovania, t.j. v dlhšom časovom období pred rozhodnutím súdu prvej inštancie, odvolací súd neprihliadal, avšak zároveň nespochybňuje, že posúdenie maloletej a jej vzťahu k rodičom v čase vypracovania posudku znalkyňou sa realizovali za iných okolností aj s prihliadnutím na vek dieťaťa. V danom prípade je však potrebné vziať v úvahu aj posudok vypracovaný PhDr. Q. O. a jednoznačné závery vyplývajúce z oboch posudkov znalcov. V konaní nebolo preukázané, že by matka nemala osobnostné predpoklady na zabezpečenie starostlivosti o maloletú a vytvorené podmienky. Tiež neboli preukázané žiadne dôvody, ktoré by vylučovali zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matke. Zároveň je potrebné prihliadať i na bydlisko maloletej s matkou v Poprade a skutočnosť, že realizácia striedavej osobnej starostlivosti o dieťa by za daných okolností nebola vhodná a v záujme maloletej. Sledujúc práve záujem maloletého dieťaťa aj odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade je zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky so širokou úpravou styku s otcom najvhodnejšia. Nemožno spochybniť, že každý z rodičov spĺňa predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o dieťa a má vytvorené podmienky pre maloletú. Odvolací súd vzal zároveň v úvahu znalcom zisťované skutočnosti vo vzťahu k maloletej a jej spokojnosť v domácnosti matky, kde sa cíti komfortne, dobre a režim stretávania s otcom jej vyhovuje. Zverenie dieťaťa do starostlivosti jedného rodiča neznamená, že by otec stratil výkon rodičovských práv ku svojej dcére, keďže povinnosťou oboch rodičov je podieľať sa na výchove dieťaťa a zabezpečení jej potrieb. Odvolací súd dospel k záveru o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matky s prihliadnutím na závery znaleckého dokazovania a aktuálny režim dieťaťa. Je potrebné konštatovať, že iné odvolacie námietky otec vo vzťahu ku zvereniu dieťaťa matke, neuviedol.

14. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, aj pokiaľ ide o určenie výšky výživného na maloleté dieťa. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle.

15. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby maloletej K. tieto je možné na základe dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie a matkou predloženého vyčíslenia nákladov na dieťa ustáliť ako mesačné náklady na stravu, ošatenie, zakúpenie hygienických potrieb, v prípade potreby nákladov na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a liekov v čase ochorenia dieťaťa a ďalších nákladov súvisiacich so školskými poplatkami (poplatok za ZRPŠ, strava v škole), poplatky za cestovné a podobne. Odvolací súd konštatuje, že matka výdavky na dieťa riadne zdokladovala za predškolské obdobie maloletej a za ďalšie obdobie náklady riadne vyčísliła. Pokiaľ ide o bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienu, kozmetiku, obuv, odvolací súd poznamenáva, že pri výške výdavkov treba vychádzať zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotreby pre dieťa v určitom veku, ako aj opakujúce sa mimoriadne výdaje s dieťaťom súvisiace, ktoré sú pre neho špecifické, súkromná škola, zdravotný stav atď.. Zároveň odvolací súd poukazuje aj na náklady vzniknuté na bývanie, z ktorých pomerné výdavky pripadajú aj na každé dieťa, ktorých výšku matka riadne preukázala. Je potrebné

konštatovať, že maloletá ako žiačka 3. ročníka základnej školy nenavštevovala žiadne krúžky, pričom matka avizovala záujem dieťaťa absolvovať krúžok anglického jazyka a venovať sa hre na gitaru. Správne súd prvej inštancie prihliadal pri určení výživného na príjem a pomery každého z rodičov. Odvolací súd konštatuje, že v konaní boli riadne preukázané príjmy rodičov, teda zárobkov matky vo výške 630 eur mesačne netto a príjem otca vo výške 780 eur mesačne netto, pričom otec sám v konaní potvrdil, že dosahuje príjem 1.000 eur mesačne. Je nesporné, že každý z rodičov má náklady na úhradu poplatkov za bývanie a zabezpečenie svojich osobných potrieb. Rovnako treba prihliadať na skutočnosť, že otec je výlučným vlastníkom rodinného domu v Dolnom Lopušove a spolu s matkou dieťaťa spoluvlastníkom bytu a ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu nemá. Pokiaľ sa otec odvoláva na splátky hypotéky, odvolací súd na tieto námietky neprihliadal z dôvodu, že výživné je prvoradá pohľadávka, ktorá mu prednosť pred inými pohľadávkami, pričom pokiaľ otec namieta, že súd nezohľadnil jeho náklady na poisťky, úver a nájomné, odvolací súd mu dáva do pozornosti, že po rozvoze manželstva dôjde k majetkovému vyporiadaniu manželov a pomer výdavkov a majetku sa u rodičov zmení. Nemožno akceptovať tvrdenia otca súvisiace s hodnotením príjmu matky a jej možnosťou nájsť si lepšie platené pracovné miesto. Matka vykonáva prácu v odbore, v rozsahu svojho vzdelania, a súčasne zabezpečuje starostlivosť o maloletú. Odvolací súd zdôrazňuje nevyhnutnosť zohľadnenia pri posúdení výšky výživného aj zabezpečenia výlučnej osobnej starostlivosti o dieťa matkou. V reakcii na výhradu otca k nesprávnosti posúdenia výšky výživného na maloletú v porovnaní s určeným výživným neodkladným opatrením súdu, odvolací súd udáva, že uloženie povinnosti rodičovi platiť výživné neodkladným opatrením vychádza z ust. § 366 CMP, teda jedná sa o výživné v nevyhnutnej miere, pričom inštitút neodkladného opatrenia je špecifickým, a takéto rozhodnutie súd vydáva bez vykonania dokazovania vo veci. Námietku otca o tom, že výška výživného neodzrkadľuje rozsah jeho styku s maloletou a výdavky súvisiace s cestovaním za ňou, keďže matka bez jeho súhlasu dieťa presťahovala mimo Bratislavu, odvolací súd zohľadnil v zmene rozhodnutia vo výroku o styku, keď určil miestom odovzdania dieťaťa po styku počas sviatkov a školských prázdnin v mieste bydliska otca. Odvolací súd dospel k záveru, že výška určeného výživného zodpovedá zabezpečeniu odôvodnených potrieb maloletej K. a rovnako zodpovedá príjmu, zárobkovým pomerom otca a jeho schopnostiam a možnostiam, keď otec nemá žiadne obmedzenie vykonávať prácu a dosahovať príjem, z ktorého dokáže zabezpečiť nielen svoje potreby, ale aj odôvodnené potreby maloletej K..

16. Správne súd prvej inštancie postupoval pri rozhodovaní o úprave styku otca s maloletou, keď zohľadnil ich právo na vzájomný styk, potrebu rešpektovať pranie maloletej na stretnutia s otcom, prihliadol na výsledky znaleckého dokazovania a záujem dieťaťa. Rozsah stretnutí počas bežného školského roka v každom nepárnom týždni od piatku do nedele považoval za primeraný a v záujme maloletej, avšak akceptoval námietku otca vo vzťahu k času odovzdania a preberania dieťaťa, majú za to, že vzhľadom na vek maloletej a jej vzťah k otcovi nie je dôvodné tento rozsah skracovať. Je však potrebné dať do pozornosti otca, že s pribúdajúcim vekom maloletej a prechodom na vyššie stupne základnej školy sa jej vyučovanie bude predlžovať, pričom otec danú objektívnu okolnosť musí rešpektovať a prispôbiť sa jej v budúcnosti. Rovnako odvolací súd považoval za vhodné určenie času odovzdania dieťaťa matke v mieste bydliska matky o 19.00 hod. zohľadňujúc dobu strávenú otcom a maloletou cestovaním. Zároveň odvolací súd upozorňuje otca, že v čase styku s maloletou je potrebné do programu s maloletou zaradiť aj jej prípravu do školy. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o potrebe upraviť styk otca s maloletou aj počas prázdnin a sviatkov v rozsahu uvedenom vo výroku napadnutého rozsudku prihliadajúc na vek dieťaťa, jej prázdninový režim, právo styku maloletej s otcom, vytvorenie si spoločného programu a aktivít aj počas prázdnin a sviatkov, právo otca venovať sa dieťaťu, tráviť s ním aj čas dovolenky. Na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie však čiastočne akceptoval odvolanie otca a jeho výhrady vo vzťahu k určeniu miesta odovzdania a preberania maloletej a vzhľadom na prekonávanie vzdialenosti bydlísk matky a otca a pri zohľadnení skutočnosti, že matka bez súhlasu otca presťahovala maloletú do Popradu, určil miesto odovzdania a preberania dieťaťa počas školských prázdnin a sviatkov pri začiatku styku v mieste bydliska matky a pri skončení styku v mieste bydliska otca. Časy preberania a odovzdania dieťaťa reflektujú čas, ktorý musí každý z rodičov venovať presunom z Bratislavy do Popradu a naopak. Zároveň zdôrazňuje, že realizácia styku otca s maloletým dieťaťom je právom otca, ktoré využíva on. Nastavený rozsah styku počas sviatkov a školských prázdnin je rozdelený medzi rodičov rovnomerne a spravodlivo. Otec aj matka sú povinní zariadiť si svoje záležitosti tak, aby sa styk otca s dieťaťom realizoval a aby nedošlo k narušeniu citovej väzby medzi otcom a maloletou. Riadna a vhodná komunikácia medzi rodičmi je nevyhnutná pre fungovanie rodičov a dieťaťa, zabezpečenie spokojnosti maloletej a jej zdravého psychického a fyzického vývinu. Dané rozhodnutie zohľadňuje prvoradý záujem maloletého dieťaťa.

17. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti o zverení a výživnom správne, odvolací súd ho v tejto časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a vo zvyšku o úprave styku otca s maloletou podľa § 388 CSP zmenil z vyššie uvedených dôvodov.

18. Pokiaľ ide o odvolanie manžela voči výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým mu bola uložená povinnosť nahradiť trovy znaleckého dokazovania v sume 398,40 eur, odvolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 04.04.2017, č.k. 13P/293/2014-393, nariadil kontrolné znalecké dokazovanie, ktorého vykonaním poveril súdneho znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých Mgr. Q. O., a manželovi, ktorý navrhol vykonať kontrolné znalecké dokazovanie na pojednávaní uskutočnenom pred súdom prvej inštancie dňa 25.08.2016, uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 1.000 eur do 15 dní od doručenia uznesenia na účet tamajšieho súdu. Uznesením zo dňa 15.05.2017, č.k. 13P/293/2014-413, súd prvej inštancie upravil uctáreň tamajšieho súdu, aby na účet súdneho znalca Mgr. Q. O. po právoplatnosti uznesenia poukázal sumu 1.000 eur z preddavku uhradeného manželom dňa 09.05.2017. Uznesením zo dňa 28.03.2018, č.k. 13P/293/2014-480, súd prvej inštancie priznal znalcovi Mgr. Q. O. znalečné za vypracovanie kontrolného znaleckého posudku zo dňa 31.08.2017, č. 16/2017, ktoré po započítaní manželom uhradeného preddavku na trovy znaleckého dokazovania vyčíslil na sumu 398,40 eur a znalcovi ju vyplatil zo štátnych finančných prostriedkov. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné rozhodnúť o náhrade trov konania, ktoré štátu vznikli v súvislosti s vypracovaním kontrolného znaleckého posudku. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia však úplne absentujú dôvody, na základe ktorých odvolací súd dospel k záveru o potrebe uloženia povinnosti nahradiť štátu trovy kontrolného znaleckého dokazovania v celom rozsahu iba manželovi. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí v zmysle § 220 ods. 2 CSP vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým dospel na základe zhodnotenia skutkového stavu veci, boli prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé, a najmä presvedčivé. Súd musí dať odpoveď na všetky relevantné otázky nastolené účastníkmi konania, ktoré majú podľa jeho názoru pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku o uložení povinnosti nahradiť trovy znaleckého dokazovania v sume 398,40 eur manželovi nespĺňa vyššie zmienené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Neodôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť, a teda uvedeným postupom súd prvej inštancie znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorého jednotlivým čiastkovým právom je aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

19. Na základe uvedených skutočností odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku, ktorým bola manželovi uložená povinnosť nahradiť trovy znaleckého dokazovania v sume 398,40 eur, zrušil v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa ust. § 391 ods. 1 CSP.

20. Odvolací súd v zmysle ust. § 391 ods. 3 CSP konštatuje, že v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o trovách konania štátu spočívajúcich v znalečnom vo výške 398,40 eur priznanom znalcovi Mgr. O. uznesením tamajšieho súdu zo dňa 28.03.2018, č.k. 13P/293/2014-480, a dôvody svojho rozhodnutia uviesť v jeho písomnom vyhotovení tak, ako mu to ukladá ust. § 220 ods. 2 CSP, tzn. uviesť v ňom stručný a jasný výklad toho, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

22. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).